

Návrh:

Príprava strategických materiálov pre oblasť kultúry, kreatívneho priemyslu a súvisiacich odvetví

Spracovateľ:

Creative Industry Košice, n.o.

Máj 2019

Dôvodová správa:

Strategické dokumenty pre oblasť kultúry a kreatívneho priemyslu boli pripravené v súvislosti s titulom Európskeho hlavného mesta kultúry 2013 (v prílohe Stratégia rozvoja kultúry a Masterplan rozvoja kreatívneho priemyslu). Vízie a ciele formulované v týchto stratégiách si vyžadujú po uplynutí ich stanoveného časového rámca zhodnotenie. Je potrebné znovu pripraviť strategické dokumenty s víziou na ďalšie časové obdobie, ako aj akčné plány pre ich naplnenie. Strategické dokumenty v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu na ďalšie časové obdobie (po uplynutí stanoveného obdobia 2014-2020) pripravuje aj Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a novú stratégiu kultúry a kreatívneho priemyslu pripravuje aj Košický samosprávny kraj. Na správnej rade VISIT Košice bola vyslovená potreba spracovania strategických materiálov aj pre organizáciu VISIT Košice, preto zahŕňame aj turizmus do vnímania kultúrnej identity mesta..

Strategické dokumenty pre rozvoj kultúry je potrebné pripravovať v súvislosti s vývojom externého prostredia a s nadväznosťou na rozvoj v odvetviach kultúry a kreatívneho priemyslu, ktorý nastal po implementácii projektu EHK 2013. Z hľadiska externého prostredia je potrebné prihliadať na rolu miest v súčasnom globálnom svete - mestá sú silnejším hráčom pre rozvoj spoločnosti, než akékoľvek iné zoskupenia. Mestá majú príležitosť podporovať kvalitný život. Z hľadiska udržateľného rozvoja miest sa prechádza na tzv. štvor-piliérový model, ktorý pozostáva z oblastí ekonomiky, životného prostredia a sociálnej inklúzie doplnený v riadení mesta o oblasť kultúry¹. Kultúra sa skloňuje aj pri rozvojových cieľoch Agenda 2030 v súvislosti s dobrým životom, inováciami, technológiami, zmiernením nerovností, zodpovednou spotrebou, vzdelaním a životným prostredím. Je to práve kultúra, ktorá v globalizovanom svete dokáže podporovať pocit príslušnosti a sociálnu súdržnosť, možnosť identifikovať sa s miestom a rozvíjať ho.

Práve Košice majú príležitosť využiť svoj kultúry potenciál na rozvoj kultúrnej identity mesta, umeleckej produkcie a zážitkov z nej pre svojich občanov a návštevníkov mesta. Stále potrebujeme chrániť tradície a kultúrne dedičstvo. Po vzniku množstva infraštruktúry a

---

¹ Culture. The Fourth Pillar of Sustainability. Dostupné online:
<http://www.agenda21culture.net/documents/culture-the-fourth-pillar-of-sustainability>

príležitostí na rozvoj kultúry je potrebné zhodnotiť prínosy a posunúť ich ďalej. Kultúra je stále priestor pre rozvoj pracovných miest a udržateľnosti, pretože stavia na ľudskom potenciáli. Kultúrne a kreatívne odvetvia tak vedia nielen rozvíjať turizmus, ale aj prostredníctvom spill-over efektov zasiahnuť veľké množstvo ďalších sektorov a pomôcť rozvíjať vzdelanie, občiansku sféru aj podnikateľské prostredie. Môže byť aj príležitosťou zmierniť sociálne vylúčenie a pomôcť kontaktu medzi obyvateľmi rôznych kultúr a jazykov. Môžeme však kultúru využiť aj ako nástroj reprezentácie mesta navonok, na otvorenie medzinárodných kontaktov a kultúrnu diplomaciu v európskom a celosvetovom meradle. Košice majú k dispozícii veľmi silný zdroj pre rozvoj kvality života svojich obyvateľov a rozvoj ľudí je tým najvzácnejším prvkom, ktorý mesto má a môže ponúknuť pre svojich spokojných obyvateľov.

Spracovanie strategických materiálov pre rozvoj kultúry a kreatívneho priemyslu, ako aj turizmu a príbuzných oblastí je plánované s presahmi do iných odvetví. Preto je potrebné, aby prebehol proces participatívne. Pre spracovanie strategických materiálov navrhujeme jednak kvalitné mapovanie súčasného stavu a analýzu kvantitatívnych ukazovateľov, ako aj veľmi intenzívne osobné stretnutia a zber podnetov od dôležitých aktérov. Tieto podnety budú použité aj pre zhodnotenie predchádzajúcich strategických dokumentov. Identifikovaní aktéri budú oslovení s návrhom zapojiť sa do daného procesu, celý proces bude môcť sledovať aj široká verejnosť na transparentom webe a zapojiť sa svojimi podnetmi aj na rôznych zisťovaniach a rozhovoroch. Na analýzy však plánujeme použiť aj metódy crowdsensingu a dáta zo sociálnych médií.

Aktéri, ktorých plánujeme zapojiť:

- 1) Mesto Košice a mestské kultúrne inštitúcie, inštitúcie venujúce sa turizmu
- 2) Košický samosprávny kraj, verejné kultúrne inštitúcie, stredné školy, univerzity, MK SR
- 3) Nezávislé kultúrne inštitúcie, kultúrni operátori, umelci, menšinové OZ
- 4) Zástupcovia kultúrneho a kreatívneho priemyslu, aktéri v oblasti cestovného ruchu
- 5) Iné organizácie (zdravotné, vzdelávacie, technologické)
- 6) Verejnosť

Finálna podoba stratégie by mala odpovedať na potreby *kvality života v meste s víziou na rok 2031*, teda symbolicky nadviazať na rok 2013, ktorý odštartoval orientáciu mesta ako mesta, ktoré má kultúru ako strategickú prioritu na rozvoj príležitostí pre svojich obyvateľov. Stratégia by však mala byť formulovaná vo forme S.M.A.R.T cieľov, teda cieľov, ktorých špecifickosť, dosiahnuteľnosť a časové ohraničenie koreluje s dosiahnuteľnosťou a relevanciou v analytických podkladoch.

Návrh postupu a náčrt harmonogramu:

Analytická časť (Október 2019)

1. Mapovanie aktérov
2. Zber kvantitatívnych dát
3. Zber kvalitatívnych dát - individuálne rozhovory
4. Kvantitatívna analýza/ hodnotenie Stratégie 2014 a Masterplanu
5. Zber kvalitatívnych dát - skupinové rozhovory
6. Kvalitatívna analýza / Hodnotenie Stratégie a Masterplanu
7. Publikovanie vstupnej správy (Október 2019)
8. Externé prostredia - expertná analýza, prezentácia - výzvy 2031

Strategická časť (December 2019)

9. Spoločné plánovanie - formulovanie vízie cieľov mesta
10. Definícia cieľov jednotlivých sektorov
11. Spätná väzba, reflexia
12. Finalizácia stratégie

Plánovacia časť (Pravidelne podľa strategických priorít)

13. Akčný plán mesta a jednotlivých inštitúcií (v prípade potreby)
14. Programy, projekty, aktivity = implementácia
15. Implementácia pilotných programov
16. Hodnotenie

Prílohy:

Stratégia rozvoja kultúry

Masterplan rozvoja kreatívnej ekonomiky